

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на

Олга-Евгения Атанасиос Филипу,

редовен докторант по професионално направление

1.2. Педагогика /Предучилищна педагогика/ с обучение на английски език

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Тема на дисертационния труд:

„РОЛЯТА НА СЕМЕЙСТВОТО И ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ, С ФОКУС КЪМ ДЕЦА СЪС СИНДРОМ НА ДАУН“

Научен ръководител:

доц. д-р Розалина Пламенова Енгелс-Критидис

Докторската дисертация на Олга-Евгения Филипу на тема „Ролята на семейството и образователните институции за развитие на емоционалната интелигентност, с фокус към деца със Синдром на Даун“ насочва вниманието към несъмнено актуална проблематика: огромната значимост на емоционалната интелигентност в развитието на съвременните деца (както при тези с типично развитие, така и при децата със синдром на Даун), пречупена през ключовата роля на семейството и образователните институции (и по-специално детската градина) в този процес.

Поставяйки си за цел „да се определи нивото на влияние на семейната и образователната среда върху развитието на емоционалната интелигентност при деца с типично развитие и със синдром на Даун, както и да предложи образователни технологии за подобряване на положителната им роля върху емоционалната интелигентност в предучилищна възраст“, дисертационният труд очертава в теоретичен план същността на

емоционалната интелигентност и нейната роля за общото психично развитие на децата в предучилищна възраст. Следва фокус върху спецификата при развитието на емоционалната интелигентност при деца със синдром на Даун, подчертавайки нейното огромно значение за успешен реален живот на тези деца.

В дисертацията се доказва влиянието на позитивната семейна среда върху развитието на емоционалната интелигентност при деца с типично развитие и при деца със синдром на Даун в предучилищна възраст. Подчертана е ролята на майката, нейната емоционална интелигентност върху ЕИ на децата, както и значимостта на продължителността на времето, през което майките на деца със и без синдром на Даун се грижат за тях лично от момента раждането до постъпването им в предучилищна институция. Като предпоставка за по-висока емоционална интелигентност на детето е изтъкнато и значението на наличието в домашната среда на „природна проба“ (домашен любимец, растения и т.н.)

В плана на организацията на образователната среда в детската градина, е подчертана значимостта за развитието на емоционалната интелигентност от по-големия брой учители в детските групи, както и наличието на ресурсен учител, когато в тях има деца със синдрома на Даун. В методически план е акцентирано на необходимостта от активно прилагане на образци от природата по време на педагогическите ситуации.

Безспорно най-значимият принос на докторантката е разработването на „Природна програма за развитие на емоционалната интелигентност при деца в предучилищна възраст с типично развитие и със синдром на Даун“, която се фокусира върху няколко успешно подбрани аспекта от безбройните възможности на природата за въздействие върху емоционалното развитие и взаимодействието ѝ с децата: зоотерапия (и по-конкретно хипотерапия и канистерапия); личен контакт на детето с природни обекти; музиката като естествена част от природата (звуци от животни, птици и насекоми, както и от природни явления като вятър, дъжд и буря, и др.). В градивно паралелно допълнение към всичко изброено са и активно използваните в програмата за целите на развитието на емоционалната интелигентност „дейности, свързани с овладяването на гръцкия език“.

Важни изводи, до които достига дисертационният труд, са свързани с доказването на „положителното влияние на природата върху децата в предучилищна възраст по

отношение на развитието и подобряването на емоционалната интелигентност“, както и факта, че „децата в предучилищна възраст стават по-екологично въввлечени в ежедневието си и се интересуват повече от природните феномени“.

Част от приносния характер на труда е свързан и с подхождането към проблематиката преди всичко в плана на общото, а не толкова на различното между децата от предучилищна възраст със синдром на Даун, и децата с типично развитие - подход, който е напълно в духа на съвременните разбирания за приобщаващо образование. В тази връзка, по посока на паралела между децата с типично развитие и децата със синдром на Даун, интересен и полезен за практиката е изводът, че не е налице „статистически значима разлика между децата с типично развитие и децата в предучилищна възраст със синдрома на Даун в тяхното възприемане на природата, естествената активност и темпото в развитието и подобряването на емоционалната интелигентност, както и че „по отношение на развитието на емоционалната интелигентност, децата със синдром на Даун не се нуждаят от специални дейности, предназначени за тях, в сравнение с резултатите на типично развиващите се деца“.

Във формален план дисертацията обхваща увод, пет глави, заключение, приноси, библиография и приложения. Дисертационният труд е разработен в 229 страници, от които 16 страници библиография и 27 страници приложения. В текста са включени 13 таблици, 19 графики и 5 фигури. Библиографията съдържа 210 заглавия на английски и гръцки език.

Авторефератът отговаря на структурата и съдържанието на дисертационния труд и го представя коректно.

Важно е също да се отбележи, че докторантката има четири публикации по разработваната в дисертационния труд проблематика, една от които в съавторство с научния ръководител.

Дисертационният труд на **Олга-Евгения Филипу** притежава качествата на докторска дисертация и дава принос към полето на предучилищното образование. Отчитайки научно-изследователската и практическата стойност на обсъждания дисертационен труд, убедено давам своя положителен вот и предлагам на Уважаемото

научно жури на Олга-Евгения Атанасиос Филипу да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по 1.2. Педагогика – Предучилищна педагогика.

Изготвил:

доц. д-р Розалина Енгелс-Критидис

15.09.2019г.